

роз'яснювальна робота серед населення, яке не завжди відзначається обізнаністю про свої права, механізми їх реалізації та захисту.

Таким чином, необхідно на основі позитивного світового досвіду, місцевих традицій, потреб та інтересів людини і громадянина, удосконалити інструменти забезпечення і захисту прав людини з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій тощо. Важлива також їх координація і взаємодія, ліквідація надмірної бюрократизації і доступність

ДО ПИТАННЯ ПРО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ ДЕМОКРАТІЇ І ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Янчук А.О., к.ю.н., доцент, старший науковий співробітник, завідувач сектору Інституту законодавства Верховної Ради України

Закріплюючи принцип народного суверенітету, пріоритет безпосередньої демократії в механізмі демократичного правління, Конституція України фактично пов'язує повноцінне здійснення належної народу влади безпосередньо з діяльністю громадянського суспільства. З огляду на зазначене, дослідження безпосереднього здійснення влади народом буде мати завершений вигляд виключно за умови звернення до концепту громадянського суспільства. Адже саме в межах громадянського суспільства і реалізується більшість видів безпосередньої владної діяльності народу, саме громадянське суспільство виступає локомотивом безпосередньої реалізації належної народу влади.

Безпосереднє народовладдя і громадянське суспільство є явищами взаємопов'язаними, і, водночас, взаємозалежними – громадянське суспільство стимулює розвиток народовладдя, безпосередньої демократії, в той же час здійснюючи належну йому владу безпосередньо, народ розвиває громадянське суспільство, сприяє становленню його інститутів.

Повноцінна, об'єктивна, незалежна та неупереджена безпосередня владна діяльність народу може здійснюватися виключно за умов функціонування сталого і розвинутого громадянського суспільства. Громадянське суспільство не протиставляється безпосередній владній діяльності народу, а взаємодіє з нею для досягнення загальних цілей. При цьому, громадянське суспільство розглядається здебільшого в двох аспектах: як система самостійних і незалежних від держави суспільних інститутів та як суспільно-правовий інститут. Обидві форми існування громадянського суспільства дають змогу реалізуватися (розкритися) виключно за умов широкого застосування різноманітних видів безпосередньої владної діяльності народу. Сам же вплив громадянського суспільства на процеси функціонування держави, визначення перспективних напрямків її розвитку здійснюється на засадах народовладдя – відповідно до законодавства і традицій кожної держави.

Становлення інститутів громадянського суспільства призводить до розвитку правосвідомості, правової культури громадян, їхнього усвідомлення правоположень про владу народу, що згодом втілюється у відповідних ініціативах, зростання ролі, значення і кількості проведених видів ініціативної діяльності народу.

З даного висновку випливає і формула взаємодії громадянського суспільства і безпосереднього народовладдя з державною владою, яка втілюється у формулі: людина – народний суверенітет – громадянське суспільство – державна влада.

Отже, громадянське суспільство є невід'ємною складовою народного суверенітету, яка водночас виступає його обмежуючою ланкою у формі суверенітету особи (тобто народний суверенітет, а отже, і безпосередня владна діяльність народу в межах громадянського суспільства обмежується правами і свободами громадян).

Громадянське суспільство є постійним «учасником», «стимулом» проведення тих чи інших видів ініціативної діяльності народу, а спроба держави поглинути громадянське суспільство є фактичним зазіханням на суверенітет народу, що створює передумови для ініціювання та проведення

захисної діяльності народу навіть в найбільш реакційних його формах (йдеться, зокрема, про повстання проти деспотичної державної влади).

Здійснений аналіз дозволяє зробити висновок, що в межах проведення конституційно-правової модернізації для розвитку взаємозв'язку, взаємодоповнення громадянського суспільства і безпосередньої владної діяльності народу необхідно:

- створити сприятливе конституційне і законодавче середовища для подальшого розвитку, реалізації та захисту прав і свобод людини та громадянина, видів безпосередньої владної діяльності народу;
- конституційно закріпити засади ефективної участі членів громадянського суспільства у видах безпосередньої владної діяльності народу;
- спростити участь громадськості у прийнятті владних рішень, в тому числі через інститути безпосередньої демократії;
- вдосконалити процедури участі громадськості у формуванні та реалізації державно-владної політики на усіх рівнях, здійсненні громадського контролю за діяльністю органів публічної влади.

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ НОРМ В НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ В СФЕРІ БОРОТЬБИ З ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ

Плахотнюк Н.В., к.ю.н., доцент, професор кафедри цивільно-правових дисциплін ННІПІ НАВС

Буй Ю.О., студент К-М курсу магістратури НАВС

20.09.2011 р. Верховна Рада України ухвалила Закон «Про протидію торгівлі людьми». Метою його прийняття є «визначення шляхів законодавчого врегулювання питання протидії торгівлі людьми, мінімізації її наслідків через установалення відповідних організаційно-правових засад, повноважень органів виконавчої влади, визначення статусу осіб, які постраждали від торгівлі людьми, порядку надання допомоги таким особам». Закон визначає: основні напрями реалізації державної політики, спрямованої на протидію торгівлі людьми; повноваження органів виконавчої влади під час здійснення заходів з протидії торгівлі людьми; механізм запобігання торгівлі людьми, боротьби з нею, надання допомоги та захисту постраждалим особам; права постраждалих від торгівлі людьми осіб, які звернулися за допомогою; засади міжнародного співробітництва у сфері протидії торгівлі людьми.

Крім того, Законом визначена процедура репатріації іноземців та осіб без громадянства, які постраждали від торгівлі людьми, а також спеціальні принципи протидії торгівлі дітьми; закріплені положення, що стосуються захисту прав іноземців або осіб без громадянства, які потерпіли від торгівлі людьми на території України.

В Законі також визначені суб'єкти державної політики у сфері протидії торгівлі людьми (ст.5). Ними є: Кабінет Міністрів України; центральні органи виконавчої влади; місцеві органи виконавчої влади; закордонні дипломатичні установи України; заклади допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми. Окрім них, у здійсненні заходів, спрямованих на попередження протидії торгівлі людьми, беруть участь органи місцевого самоврядування, а також, за згодою, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, громадські організації та окремі громадяни.

В Законі міститься низка іноваційних положень, особливо тих, які стосуються захисту потерпілих від торгівлі людьми. Так, з метою ефективної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми, та їх захисту створюється Національний механізм взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми (ст.13). Особа, яка вважає себе постражданою від торгівлі людьми, має право звернутися до місцевої державної адміністрації із заявою про встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, та до органів внутрішніх справ щодо захисту прав і свобод (ст.14). Статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми, встановлюється на строк до